

*Лобанов А. А., доктор військових наук, професор,
Національний університет оборони
України імені Івана Черняхівського
ORCID ID 0000-00001-8020-4721
DOI 10/24139/2312-5993/2017/03/003-015
Устинов С. С., Національний університет оборони
України імені Івана Черняхівського*

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО В ОФОРМЛЕННІ ГРАФІЧНИХ ОПЕРАТИВНИХ (БОЙОВИХ) ДОКУМЕНТІВ

На сьогодні впровадження стандартів НАТО в оформленні графічних оперативних (бойових) документів у Збройних Силах України обумовлено цілою низкою проблем, які пов'язані з відмінностями в підходах оформлення графічних документів.

Основним результатом дослідження є визначення основних проблем впровадження стандартів НАТО в оформленні оперативних (бойових) документів у Збройних Силах України та обґрунтування пропозицій щодо можливих шляхів їх вирішення і поетапного впровадження.

Ключові слова: Збройні Сили України, оперативні (бойові) документи, графічні оперативні (бойові) документи, порядок оформлення оперативних (бойових) документів, стандарти НАТО, впровадження стандартів НАТО у Збройних Силах України.

Сегодня внедрение стандартов НАТО в оформлении графических оперативных (боевых) документов в Вооруженных Силах Украины обусловлено целым рядом проблем, связанных с различиями в подходах оформления графических документов.

Основным результатом исследования является определение основных проблем внедрения стандартов НАТО в оформлении оперативных (боевых) документов в Вооруженных Силах Украины и обоснование предложенной относительно возможных путей их решения и поэтапного внедрения.

Ключевые слова: Вооруженные Силы Украины, оперативные (боевые) документы, графические оперативные (боевые) документы, порядок оформления оперативных (боевых) документов, стандарты НАТО, внедрение стандартов НАТО в Вооруженных Силах Украины.

Відповідно до рішення начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України органи військового управління з 1 січня 2018 року почали оформлювати графічні оперативні (бойові) документи за стандартами НАТО. Підґрунтям цього процесу став Стандарт умовних знаків (другий стандарт) для графічного оформлення оперативних (бойових) документів (далі – Другий стандарт), затверджений наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 24.07.2014 № 187. Разом з тим Другим стандартом слід було керуватися лише у таких випадках [1]:

під час підготовки національних контингентів і персоналу та їх участі в операціях з підтримання миру і безпеки, а також підготовки до дій у складі коаліційних (багатонаціональних) сил (формувань) високої готовності;

під час підготовки визначених органів військового управління, військових частин і підрозділів до участі у Процесі планування та оцінювання сил і дій у рамках Концепції

оперативних можливостей міжнародної програми “Партнерство заради миру”;

у навчально-виховному процесі вищих військових навчальних закладів та під час проведення досліджень у науково-дослідних установах Збройних Сил України.

Під час проведення навчань (тренувань) органів військового управління, у повсякденній підготовці військ (сил) і навіть у ході застосування Збройних Сил України у проведенні антитерористичної операції в окремих районах Донецької і Луганської областей не передбачалося використання Другого стандарту.

Військовослужбовці Збройних Сил України, які не брали участі в операціях з підтримання миру і безпеки та міжнародній програмі “Партнерство заради миру”, не мають досвіду оформлення графічних оперативних (бойових) документів за стандартами НАТО. Крім того, програмами навчання військовослужбовців у вищих навчальних закладах також не передбачалося вивчення Другого стандарту. На сьогодні переважна більшість військовослужбовців тактичної ланки

управління і значна кількість офіцерів оперативної ланки управління не мають навичок оформлення графічних оперативних (бойових) документів за стандартами НАТО.

Це питання у Збройних Силах України потрібно вирішувати через прийняття ідеології розроблення графічних оперативних (бойових) документів за стандартами НАТО, яка істотно відрізняється від українських підходів. Графічні документи НАТО, на перший погляд, мають дещо спрощений вигляд, проте спільне використання текстуальних і графічних документів дають змогу командувачам (командирам) і штабам більш повно і, найголовніше, більш ретельно опрацьовувати всі питання процесу прийняття раціонального рішення, оскільки щодо усіх дій військ (сил) використано математичні моделі та розрахункові задачі.

Розробляють графічні документи, як правило, автоматизовано на комп'ютерній техніці, а у разі нанесення графічної обстановки від руки – спрощено без обов'язкових реквізитів та зайвих вимог до них. Це вивільняє значний резерв часу, якого так не вистачає у роботі штабів, економить матеріальні засоби, тобто кошти платників податків, дає змогу командувачам (командирам) та штабам зосередити основну увагу на аналітичній роботі з обґрунтування раціонального рішення [3, 6, 7].

Розглянемо основні проблемні питання, які виникають у ході впровадження оформлення графічних оперативних (бойових) документів за стандартами НАТО.

По-перше, графічні оперативні (бойові) документи переважно є додатком до текстових документів і розроблені для пояснення прийнятих рішень. Більшість з них оформлені на оверлеї, тому мають спрощені реквізити, властиві графічним документам Збройних Сил України.

У Збройних Силах України до цього часу залишився радянський підхід, коли замисел та план операцій (бою, бойових дій) доповідали по карті, а текстову частину готували у вигляді стислої пояснювальної записки. Це цілком зрозуміло, якщо доповідь замислу або плану є головним завданням, а відпрацювання планувальних чи директивних документів – другорядним.

На жаль, останні стратегічні командно-штабні навчання “Непохитна стійкість - 2017”, проведені у вересні 2017 року, показали, що органи військового управління спрямували свою роботу на підготовку доповідей керівників, а документи замислу, плану та бойових завдань підпорядкованим військам (силам) у вигляді попередніх, попередніх бойових і бойових розпоряджень та бойових наказів залишилися без належної уваги.

У збройних силах держав – членів НАТО до графічних документів належать:

пропозиції та графічно оформлені додатки до замислів і планів операцій (бою, бойових дій);

графічні додатки до оперативних директив та бойових наказів, бойових розпоряджень;

карти обстановки, оперативні карти, карти обстановки по тилу, маршрутні карти, схеми зв'язку тощо.

Зокрема графічні документи у вигляді пропозицій розробляють:

до замислу – на єдиній загальновійськовій вихідній обстановці та бойовому завданні, що надійшло від старшого начальника;

до плану – на основі виробленого та затвердженого замислу.

У такому разі доцільним є підхід, коли кожний з тих, хто надає пропозиції, не повторює вихідну обстановку і бойове завдання (вироблений замисел), а лише наносить відповідні пропозиції на оверлеї. Пропозиції накладають на підготовлену штабом об'єднання (військової частини) карту, де нанесено вихідну обстановку і бойове завдання чи вироблений замисел. У такий же спосіб оформлюють інші графічні додатки (карти і схеми) до основного документа (замислу, плану, директивного документа).

Цілком зрозуміло, що такі графічні документи не містять зайвої інформації, оскільки не є самостійними документами. Лише якщо на карту чи оверлей наносять частину тексту наказу, то ця схема чи карта стає схемою-наказом і діє як самостійний документ.

Більш повно у збройних силах держав – членів НАТО оформлюються лише графічні додатки на картах до основних планувальних документів: замислів та планів операцій (бою, бойових дій).

Питання педагогіки

У Збройних Силах України на сьогодні відповідно до Порядку оформлення оперативних (бойових) документів (далі – Порядок), затвердженого наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 23.02.2016 № 75, обліковий аркуш графічного планувального документа відповідно до затвердженої кодифікації повинен мати тринадцять реквізитів [2]:

01 – малий Державний Герб України;

02 – гриф обмеження доступу до документа;

03 – номер примірника;

04 – назву органу військового управління, який поставив завдання щодо розроблення документа;

06 – заголовок документа;

08 – назву органу військового управління (структурного підрозділу), який розробив документ;

09 – місце та рік розроблення документа;

10 – реєстраційний номер документа;

12 – масштаб;

13 – показник обсягу документа;

14 – військове звання, прізвище та ініціали виконавця документа і кресляра;

15 – загальну кількість розроблених примірників і дату завершення розроблення документа;

16 – номенклатуру карти.

Крім того, відповідно до Порядку усі реквізити облікового аркуша мають суворо відповідати вимогам щодо типу і розміру шрифту, а також місця розташування реквізитів на аркуші [2].

У збройних силах держав – членах НАТО немає вимог і власне облікового аркуша графічних планувальних документів [6, 7]. За інформацією, отриманою від військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь у операціях НАТО та миротворчих операціях під егідою НАТО, дані обліку графічних документів були зазначені на перших аркушах основного документа, до якого вони, як правило, є додатком.

У Збройних Силах України графічний документ відповідно до Порядку повинен мати вісім реквізитів [2]:

02 – гриф обмеження доступу до документа;

03 – номер примірника;

06 – заголовок документа;

12 – масштаб;

17 – оперативну обстановку;

18 – умовні позначення;

19 – підпис документа;

20 – дату підпису.

Крім того, на графічний документ додатково можуть бути нанесені основні показники операції (бою), бойових дій, таблиці маршу і розрахунку часу на висування підрозділів до вихідного рубежу, схема похідного порядку, таблиці співвідношення сил та засобів сторін, розподілу сил та засобів тощо [2].

При цьому усі надписи на графічному документі як на планувальних, так і звичайних робочих картах мають відповідати суворим вимогам щодо шрифту, розміру, висоти і товщини написання літер, їх ширини (різні для різних літер). Все це залежить від кількості аркушів карт у склейці. Крім того, існують вимоги щодо розміщення надписів на графічних документах [2].

У той же час у збройних силах держав – членів НАТО усі надписи на робочій карті (схемі, оверлеї) починають робити зліва з верхнього кута карти. Виконавець робить надписи на карті літерами, розмір яких встановлює на свій розсуд. Робочі карти (схеми, оверлеї) не підписують. Існує лише одна вимога реквізити не мають заважати читати обстановку на карті [3, 7].

До обов'язкових реквізитів належать лише такі (рис. 1):

гриф обмеження доступу, який зазначають зверху і знизу карти;

номер копії та кількість виготовлених примірників;

так званий “штамп штабу”;

заголовок графічного документа з відповідним номером;

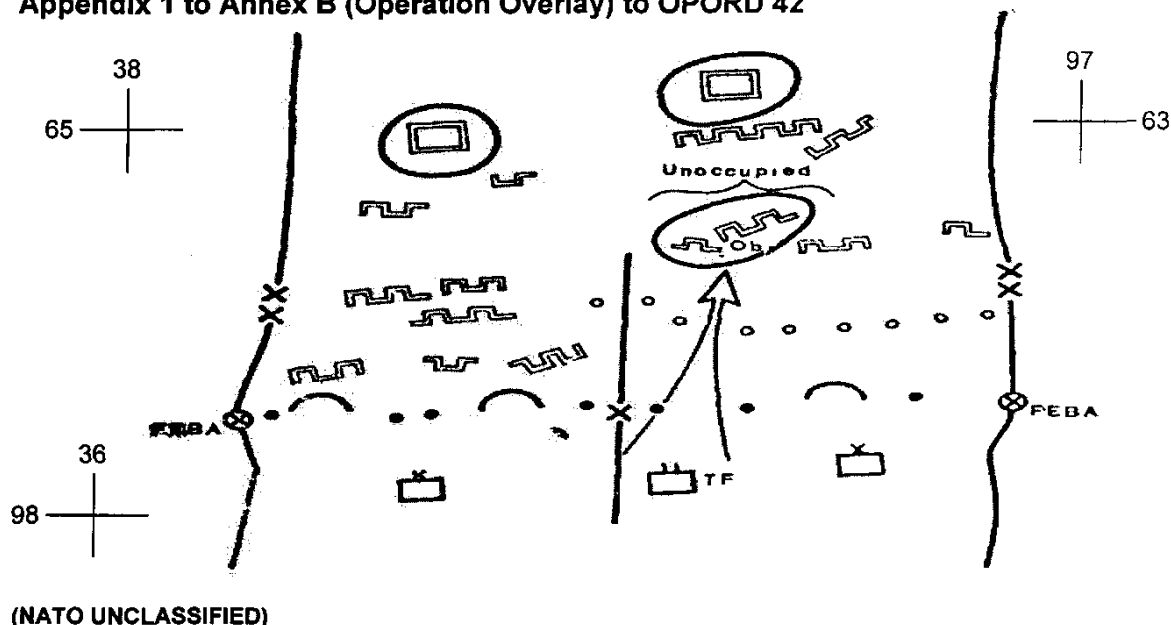
довідково (якщо не визначено в основному документі) – інформацію про використану карту.

(NATO UNCLASSIFIED)

Copy № 2 of 3

105th Inf Div
VILON (395365)
011800 Oct 17
SU531

Appendix 1 to Annex B (Operation Overlay) to OPORD 42

(NATO UNCLASSIFIED)

Рис. 1 – Реквізити робочих карт (схем, оверлеїв) у збройних силах держав – членів НАТО

Решту робочої карти (оверлею) займає оперативна (оперативно-тактична, тактична) обстановка. Для прив'язки оверлею до топографічної сітки карти на ньому наносять не менше трьох точок, які розміщують поза обстановкою в кутах карти і підписують із зовнішнього боку [7].

На сьогодні немає можливості повністю перейти до стандартів НАТО в оформленні графічних документів Збройних Сил України, що пов'язано з вимогами керівних документів стосовно змісту і порядку їх розроблення, а також окремих вимог до документів з обмеженим доступом.

Враховуючи зазначене, пропонуємо перейти до стандартів НАТО в оформленні графічних документів Збройних Сил України поступово у два етапи.

На *першому етапі* впровадження стандартів НАТО в оформленні графічних документів доцільно залишити вимоги щодо реквізитів графічних документів, встановлені у Збройних Силах України, але максимально спростити їх нанесення. Для цього в новій редакції Порядку має бути передбачене нанесення реквізитів за

допомогою комп'ютерної техніки та друку графічного документа. Усі вимоги щодо типів та розмірів шрифтів мають бути визначені відповідно до масштабу карти.

Зразки облікових аркушів графічних документів доцільно мати у шаблонах комп'ютера, а друкувати їх відповідно до встановлених правил.

Для нанесення на електронну карту доцільно мати у шаблонах комп'ютера відповідно до масштабу такі реквізити:

- 02 – гриф обмеження доступу до документа;
- 03 – номер примірника;
- 06 – заголовок документа;
- 12 – масштаб;
- 19 – підпис документа;
- 20 – дату підпису.

Зазначені реквізити разом із нанесеною на комп'ютері оперативною (оперативно-тактичною, тактичною) обстановкою доцільно друкувати на плотарі, що полегшить роботу та скоротить час відпрацювання графічних документів.

На *другому етапі* переходу до стандартів НАТО в оформленні графічних

Питання педагогіки

документів доцільно розглянути можливість взагалі не розробляти обліковий аркуш графічного документа (усі необхідні дані зазначати на перших аркушах основного документа).

Робочі карти (схеми, оверлеї), як правило, розроблені від руки, доцільно оформлювати відповідно до правил, використовуваних у збройних силах держав – членів НАТО [6, 7], (рис. 2).

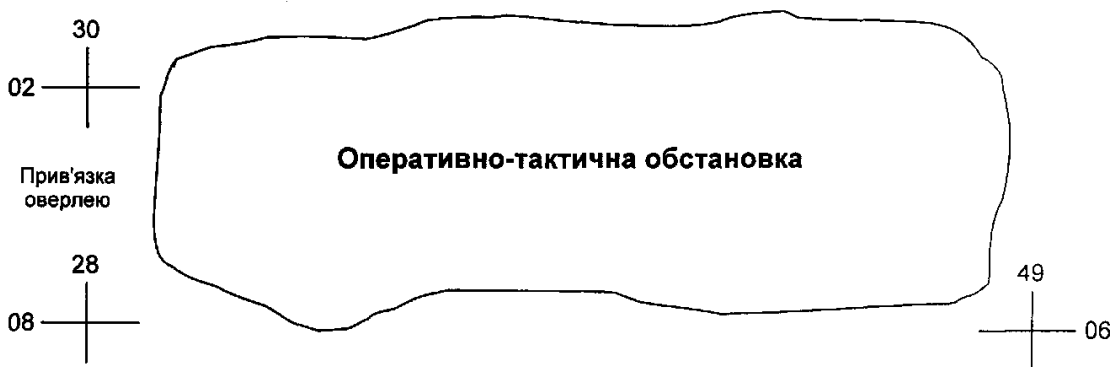
НЕТАЄМНО ← Гриф обмеження доступу

Прим. № __ в __ прим. ← Номер примірника та зальна кількість примірників

ОТУВ "Маріуполь" МАРІУПОЛЬ (28 22) 15.15 22.02.2018 OPS 125	"Штамп штабу (органу військового управління)" Найменування штабу (органу військового управління) Місце розроблення документа з координатами Час і дата розроблення документа Відкритий номер за журналом основних документів
--	---

Додаток 2 (тактичний оверлей) до Бойового наказу 42 ← Заголовок документа

Довідка: А. Україна, аркуш А-34 (МАРІУПОЛЬ), 1:50000 ← Інформація про використані аркуші карти, масштаб
В. ГШ ЗС України 16.00 22.02.2018 ← Місце, час і дата виготовлення карти

НЕТАЄМНО ← Гриф обмеження доступу

Рис. 2 – Пропозиції щодо нанесення реквізитів на робочі карти (схеми, оверлеї)

Зокрема доцільним вважаємо застосування таких правил:

усі надписи наносити на лівому боці карти, щоб не заважати нанесенню обстановки;

розмір літер та обов'язкові відстані у розташуванні надписів не встановлювати;

гриф обмеження доступу наносити зліва двічі зверху та знизу карти;

після зазначення копії та кількості виготовлених примірників карти додавати "штамп штабу (органу військового управління)", з реквізитами – найменування штабу і місцем розроблення документа з координатами або визначеної місії НАТО, групою часу і дати за стандартами НАТО та відкритим номером загального документа, який визначають за журналом і передають по відкритих каналах зв'язку;

заголовок документа вказувати відповідно до конкретного посилання в основному документі (яка вкладка, до якого додатка основного документа);

відразу після заголовка зазначати інформацію про місце, дату і час виготовлення карти, її масштаб, серії використаних аркушів із зазначенням найбільших населених пунктів на них, лише якщо цю інформацію не зазначено на перших аркушах основного документа;

оперативну (оперативно-тактичну, тактичну) обстановку наносити відповідно до Другого стандарту;

блок підпису виключити, оскільки це не самостійний документ, а лише додаток до основного документа, де блок підпису є обов'язковим атрибутом;

масштаб і дату підпису карти окремо не визначати, оскільки цю інформацію вже

зазначено у “штампі штабу” та у довідці про використані аркуші карти;

таблиця умовних позначень наносити лише за потреби;

не розміщувати додаткову табличну інформацію, яка є окремими додатками до основного документа;

графічну частину замислів і планів розробляти виключно на комп’ютері та друкувати на плотарі, а тип, розмір шрифту і розташування реквізитів передбачити у шаблонах відповідних ліцензованих графічних редакторів розроблення оперативних (бойових) графічних документів.

По-друге, карти збройних сил держав – членів НАТО мають інші масштаб та систему координат, що спричиняє різницю в інформації про координати об’єктів, цілей, місць розташування і завдання військ (сил).

Вважаємо, що на *першому етапі* впровадження стандартів НАТО в оформленні графічних документів доцільно використовувати вітчизняні топографічні карти.

На *другому етапі* для сумісності зі збройними силами держав – членів НАТО доцільно отримати у наших партнерів та використовувати електронні карти, насамперед території України та прилеглих територій суміжних держав. Це дасть змогу перейти до єдиних карт, використовуваних збройними силами держав – членів НАТО.

По-третє, усю оперативну (оперативно-тактичну, тактичну) обстановку в збройних силах держав – членів НАТО наносять єдиними умовними знаками на комп’ютері чи від руки монохромно або у кольорі [5].

Враховуючи зазначене, пропонуємо на комп’ютері під час друку на кольоровому принтері обрамлення, позначку, модифікатор і ампліфікатор умовних знаків робити чорним кольором, а заливку – кольоровою. У разі друку графічної інформації на монохромному принтері обрамлення, позначку, модифікатор і ампліфікатор умовних знаків робити чорного кольору, а заливку – прозорою.

Під час нанесення умовних знаків від руки обрамлення та позначку умовних знаків робити кольоровими, модифікатор і ампліфікатор умовних знаків чорними, а заливку – прозорою. Якщо позначка умовних знаків текстові, їх роблять чорного кольору. У разі монохромного нанесення

умовних знаків від руки обрамлення, позначення, модифікатор і ампліфікатор умовних знаків робити чорним кольором, а заливку – прозорою.

Щоб використовувати на комп’ютерах єдині знаки для усього різноманіття підрозділів Збройних Сил України, вважаємо за доцільне розробити як додаток до Порядку Каталог умовних знаків Збройних Сил України та збройних сил інших країн у вигляді готових малюнків у форматі jpeg (pdf, html тощо) з можливістю додавати (змінювати) модифікатори та ампліфікатори. При цьому основні розміри умовних знаків мають бути розроблені для карт з масштабом 1:50 000; 1:100 000; 1:200 000 та 1:500 000, що значно спростить роботу офіцерів Збройних Сил України та дасть змогу забезпечити використання єдиного виду умовних знаків.

У збройних силах держав – членів НАТО розміри умовних знаків, як і у Збройних Силах України, змінюються залежно від умов їх нанесення, зокрема масштабу карти [5]. Вважаємо за доцільне використовувати єдині розміри умовних знаків для визначеного масштабу карт, при цьому в деяких випадках дозволити зменшувати (збільшувати) розміри умовних знаків залежно від ступеня деталізації обстановки.

На сьогодні відповідно до чинного Порядку розміри умовних знаків також змінюються залежно від рівня ланки органу військового управління. У збройних силах держав – членів НАТО на одній карті розмір умовних знаків усіх ланок органу військового управління є однаковим [5]. Пропонуємо прийняти таку ж вимогу до умовних знаків на картах одного масштабу.

У разі нанесення умовних знаків від руки слід використовувати єдині прийняті у Збройних Сил України лінійки з відповідними трафаретами. Для цього доцільно зробити відповідне замовлення від Міністерства оборони України та централізовано забезпечити офіцерів такими лінійками (трафаретами).

По-четверте, деякі позначки, модифікатори, ампліфікатори умовного знаку, назви пунктів, районів, надписи переднього краю та дій військ в збройних силах держав – членів НАТО наносять англійською мовою з відповідними скороченнями (аббревіатурами), прийнятими

у НАТО [5]. Водночас у національних збройних силах держав – членів НАТО такої вимоги немає: там дозволено робити надписи своєю мовою. Англійську мову (крім Франції, Бельгії) мають знати військовослужбовці збройних сил держав – членів НАТО, починаючи з батальйонної ланки. З часом переважна більшість військовослужбовців завдяки ротації у штабах і силах НАТО перейшла (хоч такої вимоги і немає) на застосування англійської мови та аббревіатур НАТО.

Пропонуємо на *першому етапі* впровадження стандартів НАТО в оформленні графічних документів використовувати державну мову.

На *другому етапі*, враховуючи вимоги начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України щодо знання офіцерами Збройних Сил України англійської мови, вважаємо за доцільне поступово перейти на англійську мову з відповідними скороченнями (аббревіатурами) НАТО у ході нанесення позначень, модифікаторів, апліфікаторів умовних знаків, назв пунктів, районів, надписів переднього краю та дій військ.

По-п'яте, у збройних силах держав – членів НАТО під час нанесення обстановки на графічні документи, як правило, використовують комп'ютерну техніку для забезпечення передання графічної інформації через сучасні цифрові захищені канали зв'язку.

Відповідно до вимог начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України триває створення єдиної автоматизованої системи управління Збройними Силами України. До кінця 2018 року мають бути створені основні елементи автоматизованої системи управління військами в тактичній та оперативній ланках управління.

На сьогодні в зоні застосування Збройних Сил України в операції Об'єднаних сил на Сході України для автоматизованого управління військами тактичної ланки та цифрового обміну інформацією в тестовому режимі впроваджена система “Дельта”, виконують бойові завдання система “Кропива” та відповідна система автоматизованого управління протиповітряною обороною [4].

Враховуючи зазначене, вважаємо за доцільне основним способом розроблення

графічних документів визначити комп'ютерну техніку, а для їх передання використовувати сучасні цифрові захищені засоби зв'язку.

По-шосте, найскладнішим для розуміння, на відміну від підходу Збройних Сил України, є нанесення на карти у збройних силах держав – членів НАТО позначень дій військ. Кількість умовних позначень тут значно менша, тому обстановка відповідно має менш інформативний вигляд.

Це пов'язано з тим, що у збройних силах держав – членів НАТО підлеглим надають значно більше можливостей і прав у прийнятті рішення щодо дій своїх військ. Завдання ставлять лише загальне (до речі, цього ж вимагає і начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України). Командувач (командир) не втручається без потреби у вибір підлеглими способів дій. Деталізацію дій визначають у нижчій ланці, при цьому підлеглий може просити для виконання поставленого завдання певного підсилення або додаткових дій старшого начальника, що, як правило, задовольняють.

Крім того, на картах збройних сил держав – членів НАТО значно менше визначених для ударів авіації, ракетних військ і артилерії цілей, що також пов'язано зі специфікою дій військ (сил) НАТО. Як правило, якщо виявлено ціль, то удару по ній завдають негайно. Записувати ціль у журнал і чекати, коли виникнуть умови для завдання по ній разом з іншими цілями зосередженого удару, недоцільно, адже за час очікування ціль, як правило, змінює координати і удару завдають по пустому місцю.

На сьогодні зміст графічної частини замислу чи плану операції (бою, бойових дій) Збройних Сил України визначений керівними документами, тому оформлення графічних документів Збройних Сил України на *першому етапі* має відповідати їх вимогам.

На *другому етапі* впровадження стандартів НАТО доцільно спростити зміст графічних документів і висвітлювати лише ключові питання замислу чи плану операції (бою, бойових дій). При цьому детально обґрунтовувати прийняте рішення слід у численних додатках за напрямками забезпечення його виконання.

Питання педагогіки

Таким чином, впровадження оформлення графічних оперативних (бойових) документів за стандартами НАТО у Збройних Сил України має певні проблеми, вирішити які доцільно у два етапи:

на *першому етапі* – протягом 2018 року – забезпечити опанування органами військового управління та військами (силами) оформлення графічних оперативних (бойових) документів

умовними знаками, які використовуються у збройних силах держав – членів НАТО, застосовувати комп'ютерну техніку, елементи єдиної системи автоматизованого управління військами та цифрові захищені мережі зв'язку;

на *другому етапі* – до 2020 року – повністю впровадити оформлення графічних оперативних (бойових) документів у Збройних Сил України за стандартами НАТО.

Список використаних джерел

1. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Стандарту умовних знаків (другий стандарт) для графічного оформлення оперативних (бойових) документів” від 24.07.2014 № 187.
2. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Порядку оформлення оперативних (бойових) документів” від 23.02.2016 № 75.
3. Безбах В.С., Зубов О.Я., В.В.Кривошеєв та інші. Штабні процедури Військового штабу Європейського Союзу. – К. : НАОУ, 2008. – 68 с.
4. Інтерв'ю начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України В. Муженка радіо “Свобода” від 23.02.2018 [Електронний ресурс] / І.Шторгін // Ми повинні бути готовими до широкомасштабної агресії Росії. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/29058892.html>.
5. Словник основних термінів та скорочень, які використовуються в НАТО. – К. : МО України, 2004. – 294 с.
6. Allied Joint Doctrine for Operational-Level Planning : AJP-5. NATO Standardization Agency, 2013. – 172 p.
7. Guidelines for Operational Planning (GOP). Final revision 1. – Belgium, Supreme headquarters allied power Europe, 2005. – 235 p.

References

1. Nakaz Heneralnoho shtabu Zbroinykh Syl Ukrainy “Pro zatverdzhennia Standartu umovnykh znakiv (druhyi standart) dlia hrafichnoho oformlennia operatyvnykh (boiovykh) dokumentiv” [About approval The standard of conventional signs (second standard) for graphical design of operational (combat) documents] vid 24.07.2014 № 187 (in Ukrainian).
2. Nakaz Heneralnoho shtabu Zbroinykh Syl Ukrainy “Pro zatverdzhennia Poriadku oformlennia operatyvnykh (boiovykh) dokumentiv” [About approval Procedure for the processing of operational (combat) documents] vid 23.02.2016 № 75 (in Ukrainian).
3. Bezbakh V.S., Zubov O.Ia., V.V.Kryvosheiev ta insh. Shtabni protsedury Viiskovoho shtabu Yevropeiskoho Soiuzu. [Staff procedures of the European Union's Military Staff] – K. : NAOU, 2008. – 68 s. (in Ukrainian).
4. Interviu nachalnyka Heneralnoho shtabu – Holovnokomanduvacha Zbroinykh Syl Ukrainy V. Muzhenka radio “Svoboda” vid 23.02.2018 [Elektronnyi resurs] / I.Shtorhin // My povynni buty hotovymi do shyrokomasshtabnoi ahresii Rosii. [We must be prepared for the broad aggression Russia] – Rezhym dostupu : <https://www.radiosvoboda.org/a/29058892.html> (in Ukrainian).
5. Slovnyk osnovnykh terminiv ta skorochen, yaki vykorystovuiutsia v NATO. [A dictionary of key terms and abbreviations used by NATO] – K. : MO Ukrainy, 2004. – 294 s. (in Ukrainian).
6. Allied Joint Doctrine for Operational-Level Planning : AJP-5. NATO Standardization Agency, 2013. – 172 p.
7. Guidelines for Operational Planning (GOP). Final revision 1. – Belgium, Supreme headquarters allied power Europe, 2005. – 235 p.

SUMMARY

*Lobanov A., doctor of military sciences, professor
Ustynov S.*

PROPOSALS FOR THE IMPLEMENTATION OF NATO STANDARDS IN THE DESIGN OF GRAPHIC OPERATIONAL (COMBAT) DOCUMENTS

Today, the implementation of NATO standards in graphic operational (combat) documents in the Armed Forces of Ukraine faced a number of problems associated with differences in approaches to drawing up graphic documents. In particular, the graphic documents of the NATO member state armed forces and those of the Armed Forces of Ukraine are different due to:

- requisites and requirements to them;*
- scale and coordinate system of topographic maps;*
- methods of applying an operational (tactical) situation;*
- languages and abbreviations of the use of conditional signs, inscriptions of the actions of the troops;*
- ways of transferring graphic information;*
- levels of information details applied to graphic operational (combat) documents.*

The purpose of the article is to offer to a wide range of military experts to begin a discussion on the implementation of NATO standards while developing graphic operational (combat) documents in the Armed Forces of Ukraine.

The following empirical research methods were used in the article: observation, induction and generalization, verbal and comparative analyses.

The main result of the study is the identification of the main problems in the implementation of NATO standards while developing operational (combat) documents in the Armed Forces of Ukraine and justifying proposals for their possible solutions and phased implementation.

The scientific novelty of the article is determined by the fact that it was proposed, for the first time in the Ukrainian Armed Forces, to make holistic changes in the approaches to drawing graphic operative (combat) documents according to NATO standards. The practical significance of the research results is the development of proposals, implementation of which will bring the Armed Forces of Ukraine closer to NATO standards, in particular in the process of operational planning.

Thus, the article outlines ways to NATO standards implementation related to the development of graphic operational (combat) documents in the Armed Forces of Ukraine during next 2-3 years. It is expected that in future, within the framework of Ukraine's integration into NATO, the ways to a full compatibility of operational (combat) documents of the Armed Forces of Ukraine with the NATO member state armed forces will be studied.

Key words: Armed Forces of Ukraine, operational (combat) documents, graphic operative (combat) documents, procedure of preparation of operational (combat) documents, NATO standards, implementation of NATO standards in the Armed Forces of Ukraine.